



Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

V. Proponitur secunda quæstio, Debeat ne Ecclesiasticum regimen esse
Monarchicum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

CAPVT V.

Proponitur secunda quaestio; Debeatne Ecclesiasticum regimen esse Monarchicum?

QUOD demōstratum sit, Monarchiam esse optimum regimen: secunda nascitur quaestio, An Ecclesiae Christi conueniat Monarchica gubernatio. Atq; vt certa à dubiis separemus; In tribus nobis cum aduersariis conuenit. VNVM est, in Ecclesia esse aliquod regimen. Nam Cant. 6. dicitur: *Castrorum acies ordinata.* Act. 20. *Attendite vobis & vniuerso gregi, quos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei.* Hebr. 13. *Obedite praepositis vestris.*

SECUNDVM est, regimen Ecclesiasticum spirituale esse & distinctum à politico. quando enim Paulus dicebat: *Qui praest in sollicitudine,* Rom. 12. Et, *Qui benè praesunt, duplici honore digni habeantur,* 1. Timoth. 5. & similia: nondum erant vlli, aut certè rarissimi in Ecclesia seculares Principes. quæ duo docet etiam Calvinus Institut. lib. 4. cap. 11. §. 1.

TERTIVM est, Regem absolutum & liberum totius Ecclesiae solum Christum esse, de quo dicitur Psalm. 2. *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius.* Et Luc. 1. *Et regni eius non erit finis.* Itaque non quaritur in Ecclesia, absoluta & libera Monarchia, vel Aristocratia, vel Dimocratia, sed talis, qualis esse potest ministrorum & dispensatorum, cum dicat Paulus 1. Corinth. 4. *Sic nos existimet homo, sicut ministros Christi ac dispensatores mysteriorum Dei.*

Et quidem aduersarij existimant, regimen Ecclesiasticum hominibus commissum à Christo, nullo modo esse Monarchicum, sed Aristocraticum & Dimocraticum. quãquam nec ipsi inter se omnino conueniunt. ILLYRICVS enim Cent. 1. lib. 2. cap. 7. docet, nullum esse in Ecclesia, qui omnibus praesit, sed totam auctoritatem Ecclesiasticam esse, tum in ministris, tum in populo. tamen in libro de Episcoporum electione, summam potestatem attribuit multitudini totius Ecclesiae, existimatq; Dimocratiam in Ecclesia habere primas partes, secundas verò Aristocratiam, id est, seniorum cogregationem. CALVINVS autem è contrario in Institut. lib. 4. cap. 11. §. 6.

§. 6. summam potestatem Ecclesiasticam tribuit cœtui seniorum, quibus vult præesse Episcopum, vt Consulem senatui: & ibidem apertè docet, maiorem esse auctoritatem cœtus seniorum, quàm Episcopi. Plebi autem tribuit quidem Caluinus aliquid, sed minus quàm cœtui seniorum. Porro Ioan. BRENTIVS in prolegom. contra Petrum à Soto, concedit summam potestatem optimatibus; sed eos non vult esse Episcopos, sed Principes seculares, quos nobilissima Ecclesiæ membra esse contendit.

Iam verò Doctores Catholici in eo conueniunt omnes, vt regimen Ecclesiasticum hominibus à Deo commissum, sit illud quidem Monarchicum, sed temperatum, vt suprà diximus, ex Aristocratia & Dimocratia. Id quod præcipuè tractât B. THOMAS in 4. contra Gent. cap. 76. Ioannes de Turrecremata lib. 2. de Eccles. cap. 2. & Nicolaus Sanderus in libris de visibili Monarchia Ecclesiæ. Quorum vestigiis insistentes, quatuor propositiones in medium adferemus, ac pro viribus defendemus. PRIMA erit, Regimen Ecclesiæ non esse præcipuè penes populum. SECUNDA, Non esse penes Principes seculares. TERTIA, Non esse potissimùm penes Principes Ecclesiasticos. QUARTA, Esse præcipuè penes vnum summum totius Ecclesiæ Præsidentem ac Sacerdotem.

CAPVT VI.

Quòd Ecclesiæ gubernatio non sit Dimocratia.

PRIMA igitur propositio, quæ regimen Ecclesiasticum negat esse populare, his argumentis confirmari potest. Primum ex quatuor rebus, quæ inesse debent in omni populari gubernatione.

PRIMO, Vbi est populare regimen, magistratus ab ipsa plebe constituuntur, atque ab eadem auctoritatem sumunt. Cùm enim plebs per se ad ius dicendum sedere non possit, debet saltem alios constituere, qui nomine suo id faciant. Quocirca M. Tullius initio secundæ Agrariæ, consulatum, qui summus erat in Repub. Rom. magistratus, populi beneficium